

Asia: VN/30511/2023

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi työriitojen sovittelusta ja eräiden työtaistelutoimenpiteiden edellytyksistä annetun lain muuttamisesta

Lausunnot

Yleiset huomiot

Rautatiealan Unioni RAU ry vastustaa kehityssuuntaa, jossa lainsäädännöllä rajoitetaan valtakunnansovitteluinstituution sovittelujärjestelmää. Tämä vaarantaa työmarkkinaosapuolten tasavertaisen neuvottelun, järkevän sovinnon löytämisen mahdollisuuden ja näin ollen rajoittaa sopimusosapuolten sopimusautonomiamia.

Tämän kaltainen suunta sitoo niin valtakunnansovittelijan, kuin sovittelulautakunnan kädet ja näin ollen ei voida ottaa huomioon alakohtaisia tarpeita. Mikäli yleinen linja on kiveen hakattu, ei valtakunnansovittelija tai sovittelulautakunta pysty tapauskohtaisesti huomioimaan alalla vallitsevaa tilannetta, eikä pysty huomioimaan työehtosopimuksen tekstimuutoksia esimerkiksi työssäjaksamisen kannalta.

Tämä johtaa tilanteeseen, jossa alojen työehtosopimusten tekstimuutokset jäävät tekemättä, eikä alan sopimukset kehity tekstien osalta. Tekstimuutoksille lasketaan työnantajien toimesta lähes poikkeuksetta liian korkea hinta ja valtakunnansovittelijalla tai sovittelulautakunnalla ei ole mahdollisuutta tätä neutraalisti tarkistaa.

Mikäli sovitteluinstituution kädet sidotaan, johtaa tämä tilanteeseen, joka tosiasiallisesti estää sopimusosapuolia pääsemään sovinnolliseen ratkaisuun, kun lainsäädäntö on selkeästi toisen osapuolen tukena. Näin ollen ei synny aitoa neuvottelutilannetta, eikä tätä neuvottelutilannetta saavuteta myöskään valtakunnansovittelijan tai sovittelulautakunnan toimestakaan.

Rautatiealan Unioni RAU ry yhtyy palkansaajakeskusjärjestöjen yhteiseen eriävään mielipiteeseen (30.5) sekä Suomen ammattiliittojen keskusjärjestö SAK ry:n antamaan lausuntoon (26.6).

Nykytila ja sen arviointi

-

Yleisperustelut luvut 3–6

-

Pykälät ja säännöskohtaiset perustelut

1 § *Lain tarkoitus ja soveltamisala*

-

3 § *Valtakunnansovittelijan tehtävät*

-

11 § *Sovinnon aikaansaaminen*

-

13 § *Sovintoehdotus ja sovittelun keskeyttäminen*

-

5 §

-

6 §

-

Lehtinen Markku
Rautatiealan Unioni RAU ry